

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 143 (2434).
ЖУМА
21 июнь, 1974 й

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоиси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЮБИЛЕЙ ИЛИ МЕҲНАТ ВАХТАСИ

Бизнинг марка Асосий эътибор-маҳсулот сифатига

Ўзбекистоннинг пойтахт шаҳарлари билан боғлиқ бўлган фабрикаларнинг йил бошидан берилган сифат белгиси билан тақдирланган дастлабки 50 миң жуфт пойфазални магазинларга жўнатиш. Чорак миллион жуфт — бултургида олти баъравар кўпроқ шундай маҳсулот етказиб берилди.

Республика корхоналари давлатнинг беш бурчлиги эмблемаси билан безатилган 28 моделдаги эркаклар, хотин-қизлар ва болалар пойфазалари харидорларга тақдим этилди. Булар орасида эркакларнинг лак туфлиси, болаларнинг кўркам боғинаси, хотин-қизларнинг «пайфазалар» эски туфлиси, уйда кийилган «сервечник» ва бошқа маҳсулотлар ҳам бор.

Сифатни яхшилаш комплекс планлари, янги техника ва

илгор технологияни жорий этиш комплекс планлари олий аттестацияга эришишга ёрдам берди,— деди республика Енгил саноат министрининг кўркам пойфазалар бозор бўшқармасининг бош инженери М. А. Тошқонов.—Бугунги кунда республикамизда тайёрланаётган бутун пойфазаларнинг 70 процентдан кўри юксак умумий сифатли усули билан тайёрланади.

Оммавий касблардаги минглаб ишчилар илгор тажриба мактабини битиргач, ўз маълумоти билан, маҳсулотнинг биринчи кўрсатишнинг ўзидаёқ топишмоқдалар. Юқори сифатли саноат моллари тайёрлаш янги технологиясини ўзлаштирган кўнчилар ҳамда металлургия тармақларининг ходимлари фабрика

В. ШЕВЦОВ, (ЎзТАГ мухбири).

СУРАТДА: коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси Егор Бочаров санитария-техника заводи вентиляция мосламалари цехининг зарбори слесари. У аъзо бўлган бригада беш йиллик топшириқларини 4 йилда бажаришга эҳд қилган.

КОНЧИЛАРГА ЁРДАМ

Нефть қазиб чиқариш кўпайтириш ва унинг таъмирини камайтириш учун нима қилиш керак? Бугун мана шу саволга жавоб бериш учун «СредАзНИПнефть» институтининг бир гуруҳи олимлари Андижонда бўладиган илмий-ишлаб чиқариш конференциясига жўнаб кетдилар. Олимлар Андижон нефть ҳавзаларида бўлиб, «қора олтин» қазиб чиқариш технологиясини тақомиллаштириш

бўйича кўпгина ишловдан ўтказилди. Институт ходимлари, «Ўзбекистон» ҳодимлари билан биргаликда ҳавзалардаги нефть запасларини аниқлаш ва уни қазиб чиқаришнинг тизимли равиши ҳақида муҳокамалар қилди. Шунингдек, конференцияда Фарғона, Қарши, Сурхондарё нефть ҳавзаларининг ҳолати ўрганилди. Институтнинг кейинги пайтда нефть қазиш ишларини тақомиллаштириш тўғрисида ишлаб чиқиш тадбир ва режалари синовдан ўтказилди. Институт ходимлари, «Ўзбекистон» ҳодимлари билан биргаликда ҳавзалардаги нефть запасларини аниқлаш ва уни қазиб чиқаришнинг тизимли равиши ҳақида муҳокамалар қилди. Шунингдек, конференцияда Фарғона, Қарши, Сурхондарё нефть ҳавзаларининг ҳолати ўрганилди. Институтнинг кейинги пайтда нефть қазиш ишларини тақомиллаштириш тўғрисида ишлаб чиқиш тадбир

Янгиликка кенг йўл

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

Янгиликка кенг йўл! Бу шор лак-бўёқ заводи коллектив ўрғасида кўп йиллардан бундан давом этиб келипти. Бу ерда ўнлаб лак-бўёқ хилларини ишлаб чиқариш, уларни сифатли тайёрлаш ва истеъмолчиларга ўз вақтида етказиб бериш билан бир қаторда янги хил буюмлар ишлаб чиқаришнинг ўзлаштиришга ҳам катта эътибор бериб келинади. Шу тўғрисида ҳар йили бир неча хил янги буюмлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Беш йилликнинг белгилочини йилда лак-бўёқлар учун ҳам алоҳида йиллар. Республиканинг олтин юбилейини муносиб юбилей совғалари билан нишонлаш мақсадида бу ерда саноат ва қурилиш учун муҳим хом ашё ҳисобланган эмаль ва бўёқларнинг янги хилларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Бугун

ЭТФ-199 маркали эмаль ҳамда ПФ-1127 маркали бўёқнинг дастлабки тонналари маълумоти бўйича ўзлаштирилди. Бу йилда 250 миллион сўм сарфланди, деярлик 1,2 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди,— деди докладчи.

Бу рақамлар нимага қараганда ёқилган? Бу 300 дан зиёд саноат, савдо, маънавий хизмат, маданий, соғлиқни сақлаш объектлари бўлиб қолган. Бу объектларнинг қанча қисми саноат корхоналари, «Нукус», «Феруза» кинотеатрлари ва бошқалар шунлар жумласидандир. Ана шу объектларнинг ҳаммаси шахримизда сўнгги йилларда вужудга келди.

Беш йиллик бошидан бери икки миллион квадрат метрлик зид турак жой бинолари қурилди. 40 миң оила қулай, шимам қурилди. Бу йилнинг ўтказилиши,— деди докладчи.

Уз иттиҳода докладчи комплекс қурилиш, капитал маблағларини ўзлаштириш масалалари ва баъзилар тўғрисида, бу соҳада халқ жуда кўп ишлар қилиниши керак. «Гавташкентстрой»нинг қатор трестлари фаолияти қаттиқ таъқид қилинди. Шаҳарда қатор қурилиш ташкилотларида иш вақти бекорисроқ қилинади, машина ва меҳнатчиларнинг фойдаланиш коэффициенти жуда паст. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобиннинг бригада пудрат тажрибаси сўз жорий этилмоқда. Ана шу усулни бошқармада жорий этишга 1971 йили қиришланганга қарамай ҳозирги вақтда 480 бригададан аттиги 157 таси ана шундай усул билан ишланади. Қурилиш трестларининг фаолиятига ҳам камчиликлар кўп. Турар жой қурилишининг сифатсизлиги, объектларнинг белгиланган муддатда фойдаланишга топширилмаслиги — ана шу камчиликларнинг оқибати.

ПОЙТАХТ ТУИ ТАРАДДУДИДА

Тошкент шаҳар Советининг сессиясидан

Кеча меҳнатқашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг XIV чакриқ V сессияси бўлиб ўтди. Сузга чиққан ўртоқлар сессиянинг асосий кўндаларида — пойтахт меҳнатқашлари тўғрисидаги беш йилликнинг белгилочини тўғрисидаги 1974 йилнинг биринчи ярмини муваффақиятли якунлашган кўндаларда, Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин юбилейи нишонланадиган йилда ўтаётганини алоҳида таъкидладилар. Кўндаларнинг биринчи масала — «Шаҳарда капитал қурилишининг ҳозирги аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида» шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. А. Зайцев доклад қилди.

Партия ва ҳукуратимизнинг катта раҳбарлиги тўғрисида СССР Олий Советига бўлган аввали сайловлардан ўтган вақт ичида шаҳарда улкан реконструкция ва қурилиш ишлари амалга оширилди. Саноат потенциални, қурилиш индустрияси базасини ривожлантиришга ва меҳнатқашларнинг социал-маданий эҳтиёжларини қўндиришга беш йилликнинг ўтган уч йил ва беш йил давомида бир миллион 250 миллион сўм сарфланди, деярлик 1,2 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди,— деди докладчи.

Хали ҳам болалар боғчалари, мактаблар, поликлиникалар кеч фойдаланишга топширилди. Буни шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари Жумладан, ана шу бошқарма айлани билан Заводска янги қисмида қурилган, аслида 11 ойда битиши лозим бўлган поликлиника қурилиши мана уч йилдан бери ниҳонсига етмапти. Капитал қурилиш масалалари билан шугулланувчи қатор лойиҳа ташкилотлари ҳам қаттиқ таъқид қилинди.

Тошкент шаҳар Совети қурилиш ва архитектура бўлими раисининг биринчи ўринбосари П. И. Садимов биринчи масала юзасидан қўшимча доклад қилди.

Қолдиқни тугатиш баъжарилаётган ишларнинг сифатини кескин яхшилаш лозимлигини Собир Раҳимов район ижроия комитетининг раиси Ф. Рафиқов, «Ташкилотстрой» трести 10-қурилиш бошқармасининг бригада бошлиғи М. Миромолмов ва бошқа депутатлар ҳам таъкидладилар.

Сессияда шунингдек, «Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

«Шаҳар советининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик бўйича қабул қилган тадбирларини амалга оширишда Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бозорчилик масаласини ҳақида қўшимча доклад қилди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

КИНОТЕАТРЛАР ЖАМОАТЧИЛИК КУЧИ БИЛАН ҚУРИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН КП КУЙБИШЕВ РАЙОН КОМИТЕТИ ВА РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КОРХОНАЛАР МАБЛАҒИНИ КООПЕРАЦИЯ ҚИЛИШ ҲИСОБИГА КИНОТЕАТРЛАР ҚУРИШ ТАШАББУСИ Тўғрисида

Сўнгги йилларда Тошкентда қатор кинотеатрлар ишга тушди. Жумладан, яқинда Студентлар шаҳарчасида «Нукус» кинотеатри ишлаб бошланди. Ана шундай объектларни қуришда Куйбишев районига яхши ташаббус бўлди. Меҳнатқашларнинг аҳолига кино хизмати кўрсатишни яхшилаш тўғрисидаги таъабларига жавобан бу ерда саноат корхоналари ва ташкилотлар: трактор заводи, ДОЗ-2, «Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш биросмаси, 4-қурилиш трести, «Узэлектромонтаж» трестининг 1-Тошкент монтаж бошқармаси маблагларини кооперация қилиш ҳисобига ҳамда жамоатчилик кучи билан Шимолчи-Шарқ-2 турар жой массивида қисқа вақт ичида ёнги кинотеатр қуриб битказилди. Кинотеатр аъло баҳо билан қабул қилинди. Худди шу йул билан «Тошкенттабель», 1-тажриба заводлари, «Союзлоппомаш» бирлашмаси, Қурилиш министрлиги ва бошқа корхоналар Виصوصоль кўчасида кинотеатр қуришмоқда. Бу кинотеатр шу йилнинг июнь ойида фойдаланишга топширилади.

Кинотеатр қурилиш ишлари умуман битган десак ҳам бўлади. Айрим пардозлаш ишларини бажариш, аппаратларини монтаж қилиш қолган ҳолос. Орадан яна бир неча кун ўтган янги кинотеатр дастлабки томошабинларини қабул қилди. Кинотеатр залига бир йўла 800 киши сиғиди.

Кейинчалик шу ерда худди шундай хашар йўли билан стадион сув ҳавзаси ҳам қурилади. Бир сўз билан айтганда, массивда меҳнатқашларнинг яхши дам олишлари учун мулкжалланган яхлит комплекс қад кўтариди.

Бундан ташқари кейинчалик шу районда яна икки-уч кинотеатр қурилиш кўзда тутилган. Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тош-

кент шаҳар Советининг ижроия комитети Куйбишев район партия комитети ва район ижроия комитетининг кинотеатрлар тармоғини кенгайтириш тўғрисидаги ташаббусини маъқулладилар. Шаҳардаги район партия комитетларига, район ижроия комитетларига Куйбишев район ташаббусли кучи ҳамда корхона ва ташкилотлар маблагини кооперация қилиш ҳисобига шу йилнинг охиригача ҳар бир районда икки-учтадан кинотеатр қуриш тадбирларини ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Саҳнани монтаж қилиш ишлари билан 1-синав тажриба механизаводнинг коллективни шугулланмоқда. Юқорида, шунга тегай-тегай деб пайвандилардан Владимир Костерин ва Иван Назимовлар ўз маҳоратларини намойиш этишляпти. Уларга селсар Василий Бруслов ва қранчи Турал Маҳмудов ёрдам берапти. Иш қизган. Мастер Василий Токтунгов ҳам мамнун, ишнинг сифати аъло.

Шу вақтнинг ўзида 160-трест ПМК-126 ходимлари саҳна пойдеворида сўнгги ишчиларни тарбиялди. Умумийга гишт те-

РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ҲУЖАЛИНИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА ХОРАЗМ ОБЛАСТИ Кўндалари

МАРОҚЛИ УЧРАШУВЛАР

Кеча Хоразм области делегацияси республика пойтахти билан танишшириш давом эттирди. Эрта-лаб Ҳамза район партия комитетида учрашув бўлиб ўтди. Бу учрашувда район партия комитетининг биринчи секретари Т. Э. Эргашев меҳмонларга район юксалигининг истиқболлари ҳақида ҳамда иқлимларнинг беш йиллик белгилочини тўғрисида кўпгина сўз қилди. Улар ишлаб чиқариш билан танишиб, корхоналарнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари билан суҳбатлашдилар.

Бугун республика фанлар академиясида делегация аъзоларининг олимлар билан учрашуви бўлиб ўтди. Шундан сўнг Хоразмдан келган меҳмонлар шаҳар бўйлаб сайр қилдилар. Улар пойтахтнинг янги қурилишлари ва айрим ижроия объектлари билан танишдилар. Делегациянинг Тошкентда бўлган чоғидида программада Ҳамза ва Навоий номидаги театрларга ташриф буюриш, амалик санъат музейига бориш ҳам қилинган.

СУРАТДА: «Юлдуз» фирмасининг чевари коммунистик меҳнат коллектив аъзоси Рихис Хошимова. У смена ва мунтазам 120—130 процент бақаради.

БўЗСУВ УСТИДА КўПРИК

БўЗсув аригининг Фарқод кўчасидан ўтган жойида қудратли кўприк қурилиши олиб борилмоқда. У Чилонзор ва Ойтаб раёнларини яна бир транспорт йўли билан боғлашда муҳим вазифа ҳисобланади. Обектда меҳнат қилётган 7 кўприкчиликнинг 135 эми эса 21 метр бўлиб, у транспортнинг барча турлари учун мулкжалланган.

В. Мордовинлар кўприк устига сўнгги турини ётириш монтаж қилиб бўлдилар. Янги иншоотнинг узунлиги 135 эми эса 21 метр бўлиб, у транспортнинг барча турлари учун мулкжалланган.

«Шодлик» ашула ва рақс ансамбли қардош Тожикистонга йўл олди. Ансамбль республика пойтахти, Душанбе шаҳрида, Ленинобод шаҳрида, шунингдек, бир қатор тоғли районларда концерт беради. Икки қардош республика-

нинг ярил асради юбилейга бағишланган бўлиб давомий тожикистонлик санъат ихлосмандлари замонавий ўзбек халқ кўшиқ ва куйлари, шунингдек, СССР халқларининг ашула ҳамда рақсларидан баҳраман бўлади.

ЭКРАНГА ТАКЛИФ РЕПОРТАЖ

Моторлар аўр бериб гуриллади. Бульдозернинг пичоғи ерни дазмол босгандек текислаб борапти. Кетма-кет машиналарда бетон келтирилмоқда. Қранлар кучани бую деталларини юқорига кўтаришти. У ер-бу ерда чакмоқдек чакнаётган электр пайванд учкунлари қўзғи қамаштиради. Усталарнинг чаққон қўллари гиштларни текис териб борапти. 1-Черданцев массивида кинотеатр биноси қурилмоқда.

Бу иншоот одатдагидан бошқачароқ ҳашар йўли билан қурилмоқда. Шу атрофда жойлашган корхоналарнинг коллективлари биргаликда янги кинотеатр қуришга қарор қилишган. Биринчи қараганда қурилишда тартибсизлик ҳуқум сурабтандек туюлади. Аммо бундай эмас: ўзига хос тартиб ва қонда маъжуд.

Тонгги ГАЗЕТАЛАРДА

★ КПСС Марказий Комитети «СССР Қора металлургия министрлиги, СССР Оғир, энергетика ва транспорт машина созилиги министрлиги» сўзи қурилиш ишлари министрлигининг нора металлургия фойдаланиш самарадорлигини ошириш бўйича

Қардошлар ҳузурига

«Шодлик» ашула ва рақс ансамбли қардош Тожикистонга йўл олди. Ансамбль республика пойтахти, Душанбе шаҳрида, Ленинобод шаҳрида, шунингдек, бир қатор тоғли районларда концерт беради. Икки қардош республика-

Солдат уз

сафдошлари ҳақида

Шундай ҳамшаҳримиз

БОР

Абдурахим Нaimов номини бўлинмаимизда ҳамма пешқадам жангчи сифатида ҳурмат билан тилга олади. Чунки у меҳнатсевар, берилган топшириқларни ўз вақтида бажарувчи, ҳар соҳага қизиқувчи йигитлардан.

Мана, бир ярим йилдирки, у бурчини шараф билан ўтамоқда. Бизнинг эса, солдат шинелини кийганимизга ролпа-роса бир йил бўлапти. Бу муддат ичида у бизга яқиндан ёрдам берди. Ҳарбий техникани мукаммал, қуролларни пухта ўзлаштиришимизга сизидийидан кўмаклашди.

У ҳарбий хизматга қаҳриллигимизга қадар Низомий номидаги Тошкент педагогика институтини филология факультетининг сиртки бўлимида ўқирди. Институтда ўқиш билан бирга мактабда ўқитишчилик ҳам қиларди. Ҳозир у агитатор жангчи сифатида фаолият кўрсатмоқда. Унинг кўксидagi «Совет Армияси аълочи», «Иккинчи класс мутахассиси», «Резервди спортчи» каби катор нишонлари, намунали хизматлари учун сержант унвонига сазовор бўлганлиги ҳам садоқатли солдат эканлигини кўрсатиб турибди.

Еш жангчининг иккинчи бир севимили касби бор. У ҳам бўлса муҳбирлик. Унда бу касбга ҳавас мактаб партасидек пайдо бўлган эди. «Керийб ўн йилдан буён, унинг мақолалари республикамиз газеталари саҳифаларида бритамоқда. У қисмида ҳам актив муҳбир сифатида танилган. Бўлинмаимиз «Ғалаба байроғи» газетасининг жамоатчи активлеридан. «Жанговар» варақининг редактори.

Унинг хизмат дафтарчасидан командирликнинг бир неча ташаккурномаси ўрин олган. Сураги ҳамма аълочи солдатлар доқсасида. Биз, солдатлар ҳамшаҳримиз, сержант Абдурахим Нaimов билан ҳақли равишда фохрланамиз.

Иsmатилла СОДИҚОВ, Фохриддин ХОЛБЕКОВ, оддий солдатлар.

Жангга кирди шоир, қўлида қалам, Ботир жангчиларга бўлди ҳаммафас. Ватанга, халқига меҳри бир олаш, Шейр бўлиб қўлолди юракда ҳавас. Жанг борди фронтда мисоли гулшан, Ғўлол ичиди ёнди не одам. Бепоян далалар, гулзорлар пайҳон, Орта чекимдади шоир шунда ҳам. Қилчига айлади унинг қалами, Душманин кўксини тилди у тақроп. Тутамасди ёвга ғазаб, аламин, Ғалаба тонгини кўтаради баҳор. Дустинам, жанговар йиллар ўзга хос, Унда оташ қалблар ёриш изи бор. Мардларга ҳурматим дилда беқисс, Улар-да қиламиз бизлар ифтихор.

Арофат НОСИРОВА,

Жанговар кунлар ҳикояси

1942 йил 27 май кунин Тошкент Давлат медицина институтининг мажлислар зали олдигадан анча гавжум бўлиб кетди. Фронт нафаси бу ерда ҳам ҳис этиларди. Гимнастёраларнинг ёқаларида кубик, шпал ва ромлар таянган ҳарбийлар гравдан кийимиданлардан анча кўпроқ эди. Вугунги йилнинг айбори медицина хизмати офицери, иккинчи ранг ҳарбий врач Исоқжон Мусабоев фан кандидати илмий даражаси олиш учун диссертация ҳимоя қилмоқчи эди. Шунга қўлай фурсат тутилган эди.

Офицер ҳаяжонини яширолма, ўз ишининг зарур ва пухта эканлигини яқин билса ҳам, кўп ўйга борар эди. Мана, илмий совет секретари унинг таржиман ҳолини ўқий бошлади. У ўз биографиясини билса ҳам бугун негидир бегона кишидек ўшита бошлади.

Исоқжон гўё бугун, шу лаҳзада ўзининг 32 йиллик умрига яқин ясаб, худоса чиқармоқчилик динчак билан эшитарди. Ҳа, у чоракор оиласида дунёга келди. Манглай тери билан кун кўрувчи деҳқон отасини эслайдди. У ўглини саводхон бўлишини наводор орзу қиларди. Аммо отанинг беватқ вафоти унинг ўқинишга чек қўйди. Саккинз ёшида отадан, 11 ёшида онадан етим қолди. Узагалар эшигда югурган, подачи, бўлди. Эгни кийимга, қорни нонга ёлчилади.

Аммо Совет ҳукумати унинг етимлигини билдирмади. Болалар уйда бошини сийлади. Отанадек гамхўрлик билан унга бошпана берди. Ғўқиши учун шарафонт яратди.

Уша даргоҳда у пионер, сўнг комсомол аъвоси бўлди. Медицина техникуми, кейин институтда ўқиди.

Унга катта, масъулиятли вази-фаларни ишониб топширишди. 22 ёшида Самарқанд шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими мудирининг ўринбосари бўлиб ишлади, меҳнатқашлар депутатлари шаҳар Совети депутатлигига сайланди. Аспирантурада ўқиди. Кандидатлик диссертацияси учун зарур илмий тадиқот ишлари олиб борди. Улар Ватан урушини бошлангач, минглаб йигитлар қатори Ватан мудофасига отланди. Эл учун, она-юрт учун улар қатори фашистларга қарши урушда қатнашди. Нега марта ўлим билан тўнашди...

— Сўз диссертантга берилди! Исоқжон ҳаяжон ичра кафедрага кўтарилди. У ҳозир нима дейишини яқин биларди. «Тиф» ва паратифоз касалликларида жон қўйиш» мавзудаги илмий иши

Х. СОДИҚОВ.

Сўнмас у кунлар шухрати

1943 йил июль ойининг жазирама кунлари. Оғир жангдан кейин билимдада ўқитиб дам олар эди...

— Исоқжон ака! Битта ашула айтиб берайми, — деди Серёжа ёношлар олаб, алданмай ибтидои хайроти қиллаётган некса солдатга. — Ҳа-ҳа, қани ошитайлик! — дейишди бошқа жангчилар. Исоқжон акага жон киргандай бўлди.

У оқон деворига сўяниб олди-да, милтигини «дўтор» қилиб қўйай бошлади: Эй муқаддас гулдиёрим, Гулшанин жоним меннинг, Мен сенинг бағригизда усдим.

— Ҳа, ашаворинг! Жуфт бўлсин! — чапак чалишди жангчилар. — Вугун жуда хурсандимиз, ака!

— Э, кўшалоқ орден навалларини бўладилару, севимайдиларинг! — деди Ғўлмас.

— Ҳа, албатта! — деди Исоқжон ака. — Ленин, уқалар, тап мукофотда эмас. Шодлигимнинг боиси мана булар бўлса керек...

У кўйиндан хат олиб, бизга кўрсатди: — Қарапларай, бугун уйдан бир йўла пингта хат олсам бўладим. Вирги гўнгиғам бўлди. Мана, бунисини саккинз ёши ўқилган! Ғўрнин ёзипти. Эшитинг-а, боласиз тўшмагур нималар ёзади:

«Дад! Мен ҳам бу йил мактабга бордим. Арифметиканида «5» олдим... Ғўнтурметизини Халифа олам жуда ақшлар. Ҳанифа опам далагн қиринда келадилар, дейдилар... Шунга қани? Дад, яқинда келасанми? Овинга дадам келадилар десам, йилгайдилар. Мен... Мен йилгамадим. Мен сизни соғиндим...»

— Эх, — Серёжа чуқур нафас олди, — бу уруш дестидан гўдаклар ҳам озор кўрапти?

Орадан жон ой ўтди. Мени тини, автомат, пулемётлар «тид»га кирди. Фашистлар тўтдек тўнлаётганга қарамай, ёпирилиб келарди. Отишма тобора авжга чиқар, ёпирилишда соьсавиониз синарлардан дахшат билан портаб еру-осмонни ларага солар, оқон, ертўллари тилка-пора етмоқда эди...

— Ғўрқолар! Танлар келди! — нимдир банарди чап томондан.

— Оғон! Оғон! Исоқжон ака гранаталарини душман танқирига атиқтар оман бор овози билан хитоб қиларди:

«Фараздларимнинг бахти учун! Дунелар барча болаларинг саодати учун! Мана, сенига селга Манал!»

— Урраа! Урраа!!! Кучли урра садолари остиде олдинга югурдик. Йайза-Бозлик, кўл жанги ярим соатга давом эгди. Милтиқ қўндоиларинг қариллашди, найза ва қилчларинг шиллашди раидашга нулол бардош беролмасди...

Исоқжон ака бу гал ҳам марднинг илмоиш этди. У олдидан келган душманга найза сичгар, орданан келганин милтиқ қўндоғи билан уриб ер тишлатарди. Жанг мойдоғи фашист мурадлари билан тўди. Ҳаммаёқ ирикнона жон... Ҳа, уша кун тўрт қақирим олдинга елтишга муваффақ бўлди...

Урушининг ҳамма қулфатларини бошимдан нечирдим, ўз кўзим билан кўрдим... Ҳа уруш инсолар бошига не не кулфатлар келтирмайди! Вир неча Ғўрқоларни халқимиз бахт-саодати йўлида ўз хабтарларини кўрбон қилдилар. Мен бўлсам ғалаба байрами арафасида 20 баҳоринг зўрмай туриб, инсала ёвгидан айрилиб қайтганам.

Мана, йиллар кетидан йиллар ўтди. Ленин уша оловли кунларда, бомба ва ўқ ёмири остида ортирилган дўстларимни ҳамон қалбимни чертади... украин-белорус, озарбайжон-латин... худоса, ҳамма-ҳамма сафдошларини ҳамма кўз ўнгимда, уларни кўргим келадди. Ленин, улар қаради!

Қ. Раҳимбоев, Тошкентлик, ман деган эди. У билан 1943 йили Смоленск ёшида бирга жанг қилди. 23 декабрь кунини бирга ярадор бўлганам. Яна бир тошкентлик йигит — Ғўзиев. Командир вазодимиз эди. Қорачдан келган новча қилит, адреси эсимда йўқ.

Исоқжон ака-чи? Унинг тадири нима келди? Валки Ватан учун жангларда қадрломчаларга юршиб, мардларча халос бўлгандир. Эҳтимол, қайнол меҳнат кучида жаллон ураётгандир!

Қаердасиз, қуролдош дўстларим!

Ҳабибулла ТОШМАТОВ, ўқитувчи.

Моторлаштирилган ўчи бўлимидаи маршда. Олдинги машинада аълочи расчёт командири, комсомол аъвоси сержант Н. Масловский. А. Асанов фотоси.

Ватаннинг содиқ фарзандлари

Тун. Машқ трезогаси синали янграйди. Вэвод дарҳол машиналарга қичиб, мўлжаллардан тўпаланган жонига тезлик билан йўл олади. «Душман» эгалаб турган номсиз тегалик ўша жойдан штурм қилинишни керек. Марш ҳам муваффақиятли тугади — вазира бахти маши хужумининг яқинларини чиқаради. У Фарона областга, Оқунбобоев районидаги Қайлини номли қолхоздан армияга қақирилган

Усмонали Раҳматуллаев номидаи ўзини кўрсатганлар орасида биринчилар қаторида тилга олади. Усмонали солдат погонини тақдидан бери хали бир йил ҳам ўтгани йўқ. Ота-онаси Усмонали билан хайрлаша туриб, унга гапнинг қўласини айтади: «Ўғлим, худоса хизмат қил, Ватаннинг муносиб фарзанди бўл!» У ота-онасининг бу амрини доимо ёнда сақлайди. Ҳарбий ким қўмондонлиги ўз фарзандларини

жуда яқин тарбиялаганликларини ўзини Раҳматуллаевнинг ота-онасига Совет Армияси ва Ҳарбий—Денгиз Флоти байрами арафасида табири хати юборди.

Бундай хатлар Оқунбобоев районидаги қиллоқларга тез-тез келиб турибди. Маҳаллий радио бу хатларни мунтазам равишда эшитиштиради. Район меҳнатчилари фохрланадилар.

В. ТАХТАРНОВ.

Эстафетани ўғли қабул қилмоқда

Тўра Жумаева узоқ ўладан хат келди. Унинг ўғли Эдилбой ўша ўладаги ҳарбий қисмлардан бирида хизмат қилади. Бу хатда қисм қўмондонини Эдилбой отасининг амрини муқаддас билиб аялдо хизмат қилаётганини билдирган эди.

Тўра Жумаев ўғлидан маъмур. У ўша ёқимли дақиқларда беҳитиб ўзининг ёпилик йилларини эслади. Тўра оғир ва маънақатли 1942 йилда қўғиали бўлиб армия сафига жўнаган эди. У Сталинград остоналарида душманга қарши олиб борилган жангларда қатнашди. Воронеж ва Белгород областларини, Украина пойтахти — Киевни фашистлардан озод қилдиша иштирок этди.

Сўнгра Берлинга шиддатли хужум қилди. Тўра ғалаба кунини Чехословакия пойтахти — Прагада кутиб олди.

Солдат ўз жонажон қишлоғи — Учқизга «Қизил Юлдуз» ордени

кавалери бўлиб қайтиб келди. «Берлинни ишғол қилганини учун», «Прагани озод қилганини учун», «Германия устидан қозонилган ғалаба учун» медаллари унинг кўрагини беساب турарди. Кейинчалик, Тўра педагогика институтини тамомлаб қичиб, ўрта мактабда ўқитувчилик қилганида у яна бир жанговар мукофот — унвончи даражали Шухрат орденини олди.

...Кизаҳадан 76-йилки заводди учинчи бўлимининг Учқиз қишлоғида истиқомат қилувчи Жумаев номли армиядан хатлар келиб турибди. Бу хатлар унинг ўғли хизмат қилаётган ҳарбий қисмдан келмоқда. Бир вақтлар отаси хизмат қилган сингари қисмдан қилгани қўмондонидан биллиш кеьса солдат учун ёнимлидир.

Отанин хабти — фарзанд учун йўли юлдуздир. В. ДМИТРИЕВ, ЎТАГ.

Кўксиде аълочи нишони

Ўрناق

Файзулла Нобиев Тошкентнинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени Димитров номли 24-мактабда ўқиб юрган йилларидаёқ интизомли ва тириққоқ ўқувчи сифатида таъинланган эди. Ғўннинг синфини муваффақиятли тугатгандан сўнг, Политехника институтини математика факультетига сиртдан ўқишга кирди. Виллим юрти даргоҳида ўқиб юргандайқ ўзининг худки ва одоби билан барча студентларга таъинди.

У ҳозир Совет Армияси сафида ҳам унинг шу хислатлари билан бўлинмадаги барча солдатларга ўрناق бўлмоқда. Файзулла дастлабки кунларда хизматини таъмир илтизомга яқин кўнунга олмай бироз қайнади ҳам. Ленин у қомандир ёрдами ва наслаҳатларида амал қилишни тўғрилай бора-бора қийинчиликларни енгди.

Сержант Нобиев ҳарбий техникани кунт билан эгалади. Эниликда унинг номи аълочи қомандирлар қаторида тилга елинадиган бўлиб қолди. Қўксини «Жанговар» аълочи» нишонни бе-зади.

Э. Маҳмуджонов, солдат.

Редактор С. М. КАРОМАНОВ

Тошкент 3 С.М.КАРОМАНОВ 21 ИЮНЬ, 1974 й.

Э л ў г л о н и

Тун. Ҳаммаёқ жимжит. Фақат аҳса-аҳсадан осмонга отилган ёритувчи ракеталарнинг шуваласи қоронғу зулматини бир-он ёритиб, яна сўнади. Бу ҳол тез-тез тақдирланади. Шарафлигини билан проа жекторларнинг мура жангчи қўлида ўйнаган қилит янглик осмонда ялт-юлт этиб бир-бирини несади... Самеъжон Улуг Ватан урушини бошламасдан бир йил бурун ғўзага Севастополда бўлган, унинг сўлими ва оромбахш кирғоқларини кезиб, рассом-табият мафтунини сифатида ундан олам-олам хузур-халоват олиб, баҳри-дилли очинган эди. Энди-чи, энди?

Кримага мустаҳкам — Уша қунар меҳрини хотира дафтаринида абадий нақшланиб тўпалоқ бағрига қонли қолди, — ҳикоя қила-панажаси билан тарди Самеъ Файзуллаев маштан фашист газанвич. — Пигирманчи далад тарих билмас аср ваҳшиларини шаёвузликларини қилганлар. Бироқ, азамат қўли жаңгчиларни ҳаробазорга душман ҳамдаларини айлантирган эдилар. Кей сапёр сифатида қайтариб турибдилар. Қарши хужумга ўтиб Ватан тўпуринин оозор қилишга ҳозирлик қўраётдилар... Самеъ Абдуллаев 1944 йилнинг 5—8 ...Тўрадан қафтдек май қунарлари Севастополнинг оозор қилиш учун бўлган шиддатли жангларда қатнашди.

Кисдан душман пулемети ўқ ёғдира бошлади. Сапёрлар энчилик билан ўзларини буталар орасига отдилар. Энди душман ўт очип нуқтасини аниқлаб, уни йўқ қилиш ва асосий кучларни жойлашган қароргоҳини аниқлаш керак эди. Демак, у узоқда эмас, балки шу яқин-тарофда. Самеъжон аста эмаслаб олга бораверди, қўлмак сув унинг ҳамма ёғини шилта-шалаббо қилиб, Шу чоғ орқадан юкнин яна ҳам оғирлаштираган эди. Ху, Говиноров уни дарров ана, у нафар немис аяқласини поилаб, ат-малз келатган «санитария» машинасига

топширди. Унга биринчи ёрдам кўрсатилди. Иккинчи соатлардан сўнг Самеъ Файзуллаев сўнг ўзини яқин ҳис этди. Бош врачча учрашган, олдинги жанговар сағра юборилишини илтимос қилди. Бу илтимос шу қадар юракдан, самийий ва айни чоғда қатъий эдики, бош врач аваалдига: «Мумкин эмас, мумкин эмас. Аҳир ҳаққини йўқ» — деб турса ҳам, кейин: «Раҳмат, Сизнинг илтимосингизни ўринга қўймайсизини мумкин эмас, назарингда» — дейишга мажбур бўлди.

Шу йўсун, Самеъ Файзуллаевни яна қуролдош дўстлари билан бир сағра тизилди. Шиддатли, беаёв ва ҳал қилувчи жангларда қатнашди. У ярадорлигини ҳам унутиб, олға ташланар экан, беҳал йилкида ва хушидан кетди... Ҳарбий касалхонада уч кувдан сўнг кўзини очди. Унинг теңасида бош врач мулойим табаассум билан тик турар эди.

У аста сулга ўтирдиди, чап қўли билан матонатли жангчи манглигини синалар экан, ўқ қўлидаги га-сепа билан аста унинг юзига уриб қўйди, да, дега: — Мана, қўнчоғим, тузалиб ҳам олдинг. Энди бу хушхабарини эшит... У шундай деди-да, Самеъ Файзуллаевни қўлига «Пряудла» газетасини гўтқазди. Унда СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 16 май Фармони билан Самеъ Файзуллаевни Абдуллаевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган эзилган эди. — Раҳмат, менинг марта раҳмат партия

ва ҳужуматимизга, — аста ичирилди Самеъжон. Унинг кўзларида беҳад қувонч ва миннатдорчилик томчила-рини йилтиллар эди... Иллар, сермазун, сермаҳсул йиллар ўта бошлади. Самеъ Абдуллаев ҳаёти ва ижоди ҳам қўпгина рўй-роҳчи воқеалар рўй берди. 1945 йили Ғўбекстон ССР рассомларининг республика кўргазмасида ва шу йил Москвада ўтган Вугуниттифоқ рассомлар кўргазмасида билан қатнашди, унинг ижоди юксак баҳоланди. 1945 йил декабрь айида бўлиб ўтган Ғўбекстон рассомларининг иккинчи съезидида Самеъ Файзуллаевни Ғўбекстон рассомлар союзи правленесининг раиси этиб сайланди. У бу вазифада ўн йил хизмат қилиб,

